

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

ARPAJAISLAIN MUUTOKSET / BUDJETTIRAOHITUS

ASIA: Ehdotus hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista VN/19534/2022

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista.

Porin Ravit Oy lausuu asiassa kunnioittaen seuraavan.

Tausta

Suomen Hippos ry:lle ("Hippos") on periaatteessa turvattu autonomia vuonna 2016. Tämä valtiovallan antama sitoumus sisältyy järjestelyyn, jolla Fintoto Oy:n osakekanta ja liiketoiminta siirrettiin sen käypää arvoa alemmalla hinnalla uudelle Veikkaus Oyj:lle. Hippoksella ja raviradoilla on hevosalan asiantuntemus ja osaaminen. Hippoksella valtakunnallinen ja raviradoilla paikallinen. Hippos vastaa myös ravihevosten kantakirjasta ja Heppa-järjestelmästä, joka on ravikilpailuiden kannalta keskeinen tietokanta. Hippos edustaa Suomea myös kansainvälisessä ravialan yhteisössä ("UET"), joka vastaa kansainvälisesti lajista ja sen kehityksestä.

Hevosalan pelituotot (pelikate 27 %) valtiolle (alan arvio) ovat noin € 60 miljoonaa. Valtio hyötyy tietenkin niin ikään hevosalan kerryttämästä arvonnäisäverosta, jonka määrä on merkittävä. Myös arvonnäisäkertymä on huomattava (moninkertainen pelituottoihin nähden).

Lisäksi on otettava huomioon, että hevosalalla ja nimenomaan raviurheilulla on erittäin merkittävä työllistävä vaikutus yhteiskunnassa, yhteensä noin 15.000 työpaikkaa (välitön ja välillinen vaikutus).

Raviradat / talousarviorahoitus / keskeiset kohdat esityksestä

1. Hankeryhmän ja parlamentaarisen seurantaryhmän yhteisymmärrysmuistio rahapelituotoilla rahoitettavien yleishyödyllisten toimintojen uudesta rahoitusmallista julkaistiin 8.2.2022, jäljempänä *yhteisymmärrysmuistio*.
2. Yhteisymmärrysmuistion mukaan rahoitusmalliuudistuksen tavoitteena on katkaista nykyinen Veikkaus Oy:n tulouttaman tuoton sekä nykyisten valtionavustusministeriöiden (opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö) ja arpajaislaissa säädettyjen käyttötarkoitusten välinen yhteys. Lisäksi tavoitteena on turvata rahapelien tuotolla aiemmin rahoitetuille sekä mahdollisille uusille vastaaville käyttötarkoituksille ennustettava, vakaa ja toimijoiden autonomian turvaava riittävä rahoitus ja varmistaa osaltaan suomalaisen yksinoikeuteen perustuvan rahapelijärjestelmän oikeuttamisperusteiden toteutumista. Tavoitteena on myös varmistaa osaltaan rahapelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen tehtävien panostusten riittävyys sekä lisätä panostusten ja niillä aikaansaatavien vaikutusten läpinäkyvyyttä ja todennettavuutta.

3. Yhteisymmärrysmuistion mukaan 1.1.2024 alkaen Veikkaus Oy:n tuotto tuloutetaan yleiskatteellisena valtion tulotilille, josta se siirtyy osaksi yleiskatteellista kehysrahoitusta. Uudessa rahoitusmallissa katkaistaan yhteys arpajaislaissa säädettyjen yksilöityjen käyttötarkoitusten väliltä. Yhteisymmärrysmuistion mukaan arpajaislakiin voi silti olla perusteltua sisällyttää kirjaus tuoton yleishyödyllisestä käytöstä, mikä arvioidaan arpajaislakiin tehtävien muutosten yhteydessä.
4. Tällä hetkellä pääosa hevosalan rahoituksesta muodostuu Veikkaus Oy:n tuotoista. Esimerkiksi ravikilpailuissa maksettavat palkinnot ja raviratojen toiminta- ja ylläpitokulut rahoitetaan pääasiassa edellä mainituilla tuotoilla. Ilman tukea radat eivät pystyisi tekemään tarvittavia korvaus- ja korjausinvestointeja tai selviytymään toimintakuluistaan. Hevosenomistajien ja hevoskasvattajien tärkein tulonlähde ovat ravikilpailuissa maksettavat palkinnot. Alueellisesti kattava kilpailutarjonta ja riittävä palkintotaso antavat hevosenomistajille mahdollisuuden kehittää toimintaansa, investoida eläinainekseen sekä panostaa kasvatus- ja valmennustoimintaan. Edelleen merkittävä osa hevoskasvatuksesta tapahtuu maaseudulla, joten toiminnalla on tärkeä rooli työllistäjänä perinteisen maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen rinnalla.
5. Veikkaus Oy:n tuotolla rahoitetuille toiminnoille on tarkoitus ottaa käyttöön parlamentaarisessa yhteistyössä valmisteltu uusi rahoitusmalli, jossa niitä rahoitettaisiin vuoden 2024 alusta lukien menokehyyksen sisältä yleiskatteellisista budjettivaroista.
6. Ehdotetussa laissa hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista säädettaisiin rahoituksesta, avustuksen saajasta, avustettavasta toiminnasta sekä valtionavustuslain ja valtioneuvoston asetuksen soveltamisesta. Jatkossakin lain mukaisesti tarkoituksiin kulloinkin valtion talousarviossa osoitetusta määrärahasta vähintään 95 prosenttia osoitettaisiin raviurheilun ja hevoskasvatuksen keskusjärjestölle (Suomen Hippos Ry) sekä tämän jäsenyhteisöille.
7. Jatkossa Suomen Hippos Ry:llä ei olisi laissa säädettyä oikeutta antaa maa- ja metsätalousministeriölle ehdotusta vuosittaisesta jakosuunnitelmasta eri avustuksensaajille ja käyttötarkoituksiin toisin kuin voimassa olevan arpajaislain 17 c §:n 2 momentissa säädetään.
8. Lausuntopyynnön mukaan ehdotus on perusteltu, koska jatkossa alalle tuleva rahoitus ei ole enää kytköksissä Veikkaus Oy:n tuottoihin eikä näin ollen myöskään totopeleihin ja niistä saatavaan tuottoon.
9. Kuitenkin vuonna 2016 sovittiin yksityiskohtaisesti siitä, mikä on Hippoksen asema ja miten rahapeli tuotot jakautuvat. Tämä sopimus on siis keskeinen raviratojen toiminnan kannalta.

Vuoden 2016 peruseräperiaatteet

1. Sovittiin sitova rahapeli tuottojen jakosuhte kolmen taustayhteisön ja valtion kesken sitovasti rahapeli tuottojen jakamisen suhteesta.
2. Nykyisestä avustusten jaon kaksiosaisuudesta luovuttiin. Maa- ja metsätalousministeriö jakaa hevosalalle menevät avustukset Suomen Hippos ry:tä ja rahapeli yhtiötä kuultuaan ts. Hippoksen autonomia, joka vaikuttaa keskeisesti myös raviratojen toimintaan.

3. Valtio järjestää uuden peliyhtiön ja Suomen Hippos ry:n totopelien toimeenpanoon liittyvät keskinäiset suhteet siten, että uusi peliyhtiö varautuu ostamaan Suomen Hippos ry:ltä sen omistamat Fintoto Oy:n koko osakekannan muodostavat osakkeet kolmen (3) miljoonan euron kauppahinnalla. Riippumattoman asiantuntijatahon KPMG Oy:n tekemän arvonnäärityksen Fintoto Oy:n liiketoiminnan ja sitä kautta osakekannan arvo on ollut monikymmenkertainen tähän kauppahintaan verrattuna.

Kysymyksiä uudistuksen tosiasiallisista vaikutuksista

Porin Ravit Oy toteaa, että esitysluonnoksessa ei ole riittävästi pohdittu seuraavia hevostalouden turvaamisen kannalta olennaisia kysymyksiä.

1. Mitkä ovat vaikutukset hevostalouteen?
  - a. Onko mahdollista, että esityksen johdosta Suomesta vähitellen häviää hevosalan asiantuntijuus tai että se ainakin heikkenee merkittävästi?
  - b. Hippos on avainasemassa hevostalouden kehittämisessä ja ylläpitämisessä valtakunnallisesti ja raviradat paikallisesti. Mikään laji ei voi toimia ilman toimivaa lajiliittoa. Kuten edellä on todettu Hippoksen rooli kantakirjasta vastaavana organisaationa ja Heppa-järjestelmän ylläpitäjänä on merkittävä tai jopa kriittinen. Hippos on myös aktiivinen toimija kansainvälisessä raviliitossa ("UET") ja siten olennainen osa kansainvälistä ravitoimintaa ja sen kehittämistä.
  - c. Haluammeko heikentää tätä merkittävää alkutuotannon alaa ja vaarantaa merkittävän määrän työpaikkoja?
2. Mikä tosiasiallinen vaikutus lakimuutoksilla olisi valtionalouteen?
  - a. Työllisyysvaikutus – välillinen verokertymä – ala kuitenkin työllistää huomattavan määrän henkilöstöä.
  - b. Verokertymä arvonnäköveron osalta?
3. Jatketaanko vuoden 2016 pakkolunastusmenettelyä uusien päämääriin?
  - a. On huomattava, että kysymys on ollut todellisuudessa pakkolunastuksesta ja Fintoto Oy:stä on maksettu vain muodollinen hinta. Todellinen arvo on ollut kauppahintaa merkittävästi – kymmeniä kertoja - korkeampi.
  - b. Pieneneekö Hippoksen rahoitus nykytilanteesta siten, että se vaarantaa vuoden 2016 sopimusten tehokkaan toteuttamisen ja koko ravitoimilan tulevaisuuden?
  - c. Onko Hippoksen vaikutusmahdollisuuksien poistaminen aidosti välttämätön edellytys rahapelihaittojen ehkäisyn ja poistamisen suhteen ja toisaalta oikeassa suhteessa pakkolunastuksesta saatavan yleisen hyödyn (so. vähentyneiden rahapelihaittojen) osalta?
4. Onko valtio osapuoli yhdistymissopimuksessa?
  - a. Yhteistoimintapöytäkirja, jonka valtiovalta on valmistellut yhdessä toimialan edustajien kanssa, ja joka on osaltaan olennaisena liittynyt myös vuonna 2016 sovittuun pelialan yhdistymiseen Peliyhtiöiden yhdistämisessä merkittävässä roolissa olivat mm. sisäministeriön kansliapäällikkö Päivi Nerg sekä valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston ylijohtaja Eero Heliövaara.
  - b. Lupaukset valtiolta.
  - c. Valtioneuvoston asettamat reunaehdot ja yhdistymisen päämäärätietoinen ajaminen sekä edesauttaminen "ota tai jätä" – ainoana - vaihtoehtona.

5. Jos on, voiko valtioneuvosto poiketa tekemästään yksityisoikeudellisesta sopimuksesta tai jättää sen noudattamatta ainakin osaa keskeisistä lupaamistaan periaatteista?
- Julkishallinto (Nerg et al.) on edellyttänyt sopimista ja luvannut tiettyjä seikkoja mukaan lukien varainjakoperiaatteet ja vaikutusmahdollisuuden – ovatko olosuhteet muuttuneet olennaisesti aikaisemmasta: hevosurheilun tai yleensä Veikkauksen toiminnan osalta?
  - Poliittisen harkintavallan rajat?
  - Periaatteessa julkisyhteisö ei ole erityisasemassa yksityisoikeudellisin oikeustoimin perustetuissa oikeussuhteissa.
  - Se ei voi vedota omiin sisäisiin menettelyihinsä tai määrärahapäätöksiinsä irrottautuakseen sopimusvelvoitteistaan.
  - Myös sopimusehtojen tai sopimusmenettelyn sääntely yleisin oikeusnormein koskee julkisyhteisöä.

Porin Ravit Oy:n toiminnasta

Porin Ravit Oy:n tapahtumakalenteri käsittää lähes 900 eri tapahtumaa vuodessa. Ravirata maksaa palkkaa 128 henkilölle. Porin Ravit Oy:n toiminnalla on siten paikallisesti merkittävä rooli erittäin monen elämään Satakunnan talousalueella.

Porin Ravit Oy järjestää vuosittain 21 ravipäivää ja lukuisia ratsastuskilpailuja. Raviradalla on ratsastuskoulu ja Poniklubi, jossa käy viikoittain noin 60 aktiivisesti osallistuvaa nuorta ratsastajaa. Tutkimusten mukaan hevosten kanssa toimiminen kehittää merkittävästi lasten sosiaalista kehitystä ja erityisesti vastuutuntoa.

Ravirata on investoinut merkittävästi myös E-Sport-toimintaan (Gigantti Gaming Center). E-sport toimintaan osallistuu kymmeniä aktiivisia nuoria. E-sport -toiminnan osalta Porin Ravit Oy:llä on merkittävää yhteistoimintaa myös koulujen ja oppilaitosten kanssa (muun muassa Satakunnan Ammattikorkeakoulu ja Porin Lyseo); koulutusta kurseja ja kilpailuja. Raviradalla toimii myös Boxing Club, jossa on yli 60 aktiivijäsentä.

Porin Ravit Oy:n tiloissa järjestetään vuosittain yli 10 000 ohjattua nuorten harrastekäyntiä vuodessa. Tämä luonnollisesti lisää raviurheilun tunnettuisuutta Porissa ja sitä kautta madaltaa kynnystä raviharrastuksen aloittamiselle.

Ravirata harjoittaa niin ikään ravitsemustoimintaa (Gomee ravintola) myös muulloin kuin ravi- ja ratsastustapahtumissa – lounasravintola, show- ja illallistapahtumat. Raviradan tiloissa järjestetään myös lukuisia kokouksia.

Porin Ravit Oy:n toiminnan ja sen jatkuvuuden kannalta olennaista on, että raveja Porissa järjestetään ympärivuotisesti, koska ravien järjestäminen on kuitenkin tärkein osa Porin Ravit Oy:n toimintaa. Ravipäivien vähentäminen Porissa vähentäisi myös muiden aktiviteettien järjestämismahdollisuuksia Porin Ravit Oy:n toimesta ja veisi pohjan pois taloudellisesti rationaaliselta toiminnalta.

On niin ikään selvää, että raviharrastajien ja -ammattilaisten määrä ja kiinnostus raveihin ja hevosiin alenisi merkittävästi Porissa ja koko Satakunnassa, mikäli ravitoiminta keskeytettäisiin talvikaudeksi Porissa. Sama kielteinen seuraus tapahtuisi myös muilla maakuntaravipaikkakunnilla, joissa ravitoiminta keskeytettäisiin talvikaudeksi.

Olennaista raviurheilun tulevaisuuden kannalta olisi hyvän yhteistyön jatkuminen edelleen ministeriön, Hippoksen ja raviratojen välillä toimintojen kehittämiseksi siten, että raviurheilun kehitys saadaan uuteen nousuun. Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää toiminnan ennalta-arvattavuutta ja pitkäjänteisyyttä. Investointien tekeminen edellyttää

sitä, että tulevaisuutta pystytään arvioimaan rationaalisin kriteerein. Se, että vuonna 2016 sovituista periaatteista pyritään nyt yksipuolisesti erkaantumaan, johtaa valitettavasti täysin päinvastaiseen lopputulemaan kuin mitä muutoksella tavoitellaan.

Johtopäätökset

Edellä mainituin perustein raviurheilun ja hevostalouden toimintaedellytysten turvaamiseksi Porin Ravit Oy katsoo, että lakiehdotusta on muutettava seuraavasti.

1. Lakiesityksen 2 §:ään esitetään lisättäväksi 3 momentiksi arpajaislaissa (17 c §:n 2 momentti) ollut kirjaus siitä, että Hippoksella on edelleen oikeus antaa maa- ja metsätalousministeriölle ehdotus vuosittaisesta jakosuunnitelmasta:
"Raviurheilun ja hevoskasvatuksen keskusjärjestö tekee maa- ja metsätalousministeriölle esityksen 1 momentissa tarkoitettusta osuudesta myönnettävien avustusten vuosittaisesta jakosuunnitelmasta eri avustuksensaajille ja käyttötarkoituksiin."
2. Lakiesityksen 3 §:ään esitetään lisättäväksi 2 momentti: "Avustuksen saajien rahoituksen kokonaistasossa huomioidaan yleinen kustannustason kehitys."
3. Lisäksi esitämme seuraavan säännöksen sisällyttämistä lakiesitykseen:
"Valtionavustuslain (688/2001) 6 §:n 1 momentin estämättä avustus saa kattaa valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta ja hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyden määrän."

Ravialan merkittävä kustannustason nousu energia- ja muiden kustannusten noustua moninkertaiseksi jo sinällään vaarantaa ravialan tulevaisuuden. Kun samanaikaisesti tämä lakiehdotus aiheuttaa merkittävää epävarmuutta rahoituspohjasta ja päätöksentekoprosesseista, on selvää, että ravialalla ei pystytä tekemään sellaisia investointeja, jotka ovat sen tulevaisuuden kannalta välttämättömiä.

Porissa 6 päivänä syyskuuta 2022

PORIN RAVIT OY

Janne Ojanen
hallituksen puheenjohtaja